

KADINA YÖNELİK ŞİDDETİN TÜRK MEDYASINDAKİ TEMSİL ŞEKLİ SİSTEMATİK DERLEME ARAŞTIRMASI

VIEW OF WOMEN'S VIOLENCE IN TURKISH MEDIA

Özen İNAM¹

Nevin Hotun ŞAHİN²

ÖZ

Kadına yönelik şiddet sosyal, kültürel, dini farklılık göstermeksizin tüm toplumların önemli bir sorunudur. Kadına yönelik şiddet, fiziksel, ruhsal ya da cinsel olabilmekte ve bu sorun kadının sorunu değil ailenin ve toplumun bir sorunu olarak sağlıklı toplumların gelişmesine neden olmaktadır. Yasal, siyasal, idari tedbirler alınmasına karşın, dünyada olduğu gibi ülkemizde de kadın şiddeti önlenemeyen bir gerçek olarak yaşamaya devam etmektedir.

Bu çalışma ile kadına yönelik şiddet gerçeğinin yazılı medyadaki temsil şeklini değerlendirilmek amaçlanmıştır. Yapılan literatür taraması ile veri tabanlarında son 10 yıl içerisinde «kadına yönelik şiddete yazılı medyadaki bakışım» değerlendirilmesi amacıyla yapılmış tüm araştırmaların makaleleri bulunmuştur. Bu sistematik derlemede “ şiddetin anlatılış biçimi, görsel materyal kullanımı, başlık seçimi” gibi özelliklerin görsel bilim, söylem ve içerik analizi ile irdelendiği araştırma makaleleri çalışmaya alınmıştır. Sistematik derleme sonucunda kadın şiddetinin medyadaki işleniş biçimini araştıran on bir araştırma makalesi analize dahil edilmiştir. Analiz sonucunda yazılı medyada kadına yönelik şiddetin temsil şeklinin ataerkil bakış açısının etkisinde kaldığı bazı araştırma sonuçlarında cinsiyetçi söylemlerin kullanıldığı ve bazı araştırma sonuçlarında da kimlik gizliliği ilkesinin ihlal edildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, medya, gazeteler, kadına yönelik şiddet

ABSTRACT

Violence against women does not differ socially, culturally or religiously and is an important problem of all societies. Violence against women can be physical, ritual or sexual, and it is not just a woman's problem. It is a problem of the family and the society and causes the development of unhealthy societies..

The aim of this study was to evaluate the manner in which the violence was committed in the written media. As a result of the literature review, it was aimed to evaluate the bakış view of women's violence in the media.. In this systematic review, özellikler the way violence is explained, the use of visual material, the choice of title incel were examined. research articles on visual science, discourse and content analysis were included in the study. As a result of the systematic review, eleven research articles investigating the media representation of female violence were included in the analysis

Keywords: Violence, media, newsletters, violence against women

¹Öğr. Gör., Maltepe Üniversitesi Tıbbi Hizmetler ve Teknikler Bölümü İlk ve Acil Yardım Programı, ozeninam@maltepe.edu.tr, orcid.org/0000-0002-6463-2432

² Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, nevinsah@istanbul.edu.tr, orcid.org/0000-0002-6845-2690

1. GİRİŞ

Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri yüzyıllardır süregelen sessiz ve sonucu baştan belli bir savaş gibidir. Kadına yönelik şiddet halen, ülkemizde olduğu gibi tüm dünyada da tartışılan önemli bir toplum sorunudur. Bu soruna yönelik olarak son yüzyılda ulusal ve uluslararası pek çok önleyici protokol ve yönetmelikler geliştirilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 1993'te kabul edilen Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesinde; “kadın şiddeti, ister kamusal, isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan, cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma” şeklinde tanımlanmıştır. Bildirge ile kadına yönelik şiddet ile ilgili yayımlanmış ilk uluslararası bildirgedir. Ülkemizde 2011 yılında imzalanarak yürürlüğe geçirilen “Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi” diğer adıyla “İstanbul Sözleşmesi”, kadına yönelik şiddete ilişkin uluslararası bağlayıcı olan ilk sözleşme olup ülkemiz bu sözleşmeye imza atan ilk ülkeler arasındadır. Sözleşmeler ve yasalara paralel olarak sivil toplum örgütlerince de ele alınmasına karşın önlenemeyen bir sorun olan kadın şiddetinin diğer yüzü de toplumdaki kadın algısı ve cinsiyetçi yaklaşımlardır. Toplumdaki sosyokültürel yapı kadına toplumda verilen değer açısından önemli bir etkidir. Muhafazakar toplumlarda kadının ahlak timsali olarak görülmesi, kadına karşı baskıcı yaklaşımlar cinsiyet ayrımcılığına yol açabilmektedir. Kadının toplumdaki yeri dolayısıyla kadına olan bakış

cinsiyetçilik ve kadın şiddetinde önemli rol oynamaktadır. Böylece tek başına yazılı sözleşmeler ve yasalar kadını korumada yetersiz kalabilmekte ve bu nedenle toplum bilincini artırmak daha önemli hale gelebilmektedir.

Toplumun etkilemede medyanın gücü tartışmasızdır, medya bu gücünü salt ticari kaygılar ve tiraj için değil toplumu bilinçlendirme ve dönüştürmede olumlu bir etki yaratmada kullanabilecek etik bir role sahiptir. Alman propoganda bakanı Joseph Goebbels “Bana vicdansız bir medya temin et, sana bilinçsiz bir halk yaratayım” sözüyle ifade ettiği gibi nasıl bir toplum yaratmak istenirse medya o yönde gücünü kullanabilmektedir. Oysa medyanın ulusal çıkarları korumanın yanında kadın, çocuk ve her türlü ayrımcılığa karşı da tarafsız ve yapıcı bir tutumda bulunması gerekmektedir. Kadına yönelik şiddet haberlerinin sunumunda bu tarafsız ve etik habercilik anlayışı ile yayın yapılmalı, toplumu bu konuda bilinçlendirici rolünü kullanmalıdır.

Medya toplumdaki olayları temsil ederken bir yandan da medyaya yansıyan medyaya konu toplumsal olaylar da medyadaki temsilin etkisi ile yeniden kurgulanmaktadır. Bu nedenle toplumsal olayların özellikle de şiddetin toplumda bumerang etkisine olan medya temsili büyük hassasiyet gerektirmektedir. Bu hassasiyet açısından medya sahiplerinden medyanın her kademesindeki çalışanlara sunulan haber içeriklerinin sunuluş biçimlerinin getireceği sonuçlar açısından topluma karşı sorumlulukları bulunmaktadır. Bu etik sorumluluk kadına yönelik şiddet haberlerinde de geçerli olması beklenen bir yayıncılık ilkesi

olmalıdır. Pekin Deklerasyonu’nda belirlenen on iki kritik alandan birisi de “kadın ve medyadır” (Ceyhan, 2014). Medyanın asıl görevi kamuoyunu bilinçlendirmek ve toplumun sesi olmaktır. Oysa günümüz kapitalist düzeninde medya genel halk yerine güçlülerin, egemen grubun sözcülüğünü yapmaktadır (Çoban, 2009). Medyanın kadına yönelik şiddet haberlerini paylaşmasının dışında, nasıl ve ne şekilde paylaştığı asıl önemli olan konudur. Medyanın kadına yönelik şiddet veya kadın cinayeti haberlerini topluma nasıl yansıttığını incelemek ve yorumlamak adına, haberde kullanılan başlıklar, kullanılan temsili ya da gerçek resimler, haber metinlerde geçen kelime seçimleri fikir vermektedir.

Bu çalışma ile önemini her gün tekrar tekrar hissettiren kadınlara yönelik şiddet haberlerinin, yazılı medyada nasıl temsil edildiği ile ilgili sistematik analiz yapılmak amaçlanmıştır. Yazılı medya geleneksellik taşımasının yanı sıra medyanın öncüsüdür ve televizyon, radyo ile yeni medya türleri olan internet haberciliğinin de gündeminin belirleyicisidir. Ayrıca kayıt altında tutma özelliği güçlü olan yazılı medya internet mediasından farklı olarak okuyucuyla tek taraflı iletişim kurmaktadır. Okuyucunun yorum yapma, soru sorma ve bu yorumları okuyabilen diğer okuyucuları etkileme özelliği bulunmamaktadır. Bu bağlamda kadına yönelik şiddet haberlerinin “yazılı medyadaki” temsilini değerlendiren araştırmalar çalışmaya dahil edilmiştir.

2. YÖNTEM

Çalışmanın Amacı: Literatür taraması ile yapılan araştırmalar sonucunda «kadına yönelik şiddetin

medyadaki temsiline» değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırmalar aşağıdaki soruları yanıtlamak üzere değerlendirilmiştir;

- ✓ Kadın şiddeti haberlerinde kadın nasıl betimlenmiştir?
- ✓ Şiddetin başlığı nasıl kurgulanmıştır?
- ✓ Haberde kullanılan fotoğraf nasıl ve kime veya neye aittir?
- ✓ Kadının kimlik gizliliğine dikkat edilmiş midir?
- ✓ Haberde cinsiyetçi bakış var mıdır?

Literatür, 1 Ekim -5 Kasım 2019 tarihleri Türk arama motorlarında arasında Türkçe olarak (araştırmaya konu olan Türk Medyası ele alınacağından) ; Google Akademik, Ulakbim (Harman), Dergipark, Ebscohost veri tabanları taranarak oluşturulmuştur. Tarama yapılırken “Kadın Şiddeti ve Medya” kelimelerinin tümü başlıkta geçecek şekilde arama yapılmış ve son on yılda (Ocak 2010-Kasım 2019) konu ile ilgili yayınlanmış makaleler geriye dönük olarak arama gerçekleştirilmiştir. Tarama yapılırken öncelikle konuyla ilgili tüm çalışmalara ulaşılmak istenmiştir. Bununla beraber ulaşılan çalışmalar için spesifik ayrıştırmalara gidilmiştir. Derleme makaleler ve tezler çalışmaya alınmamıştır, şiddet türlerinden en çok habere konu olan “fiziksel şiddet/cinayet” türü ele alınan görsel bilim, içerik, söylem analizi yapılmış olan araştırma makaleleri çalışmaya dahil edilmiştir. Elektronik arama motoru ile bulunan tüm yazıların başlık ve özetleri gözden geçirilmiş, konuyla ilişkili olacaklar tespit edilerek tam metni olmayan çalışmaların tam metinlerine ulaşılmıştır.

Çalışmanın amacına ve dahil olma kriterlerine uymayan iki tez çalışması ile dört tane internet portalı haberlerini inceleyen çalışma tekrar gözden geçirilerek elenmiştir.

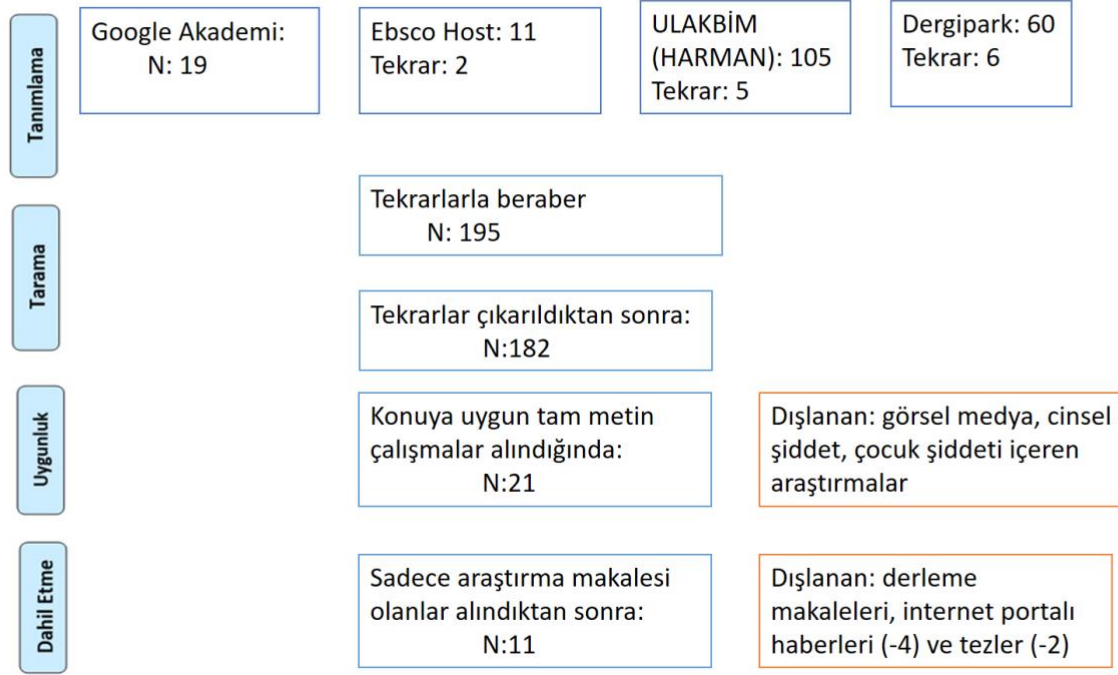
Tüm bu değerlendirmelerin sonunda konuya ilişkin ulaşılan 195 çalışmadan tekrar bulunan çalışmalar çıkarıldığında 182 kaynağa ulaşılmıştır. İnceleme dışında tutulma kriterleri (derleme makalesi olması, tam metne ulaşamama) dikkate alınca 21 kaynak değerlendirilmeye alınmıştır, cinsel şiddet, çocuk şiddeti gibi konuları alan çalışmalar ve internet portalı haberlerini inceleyen araştırmalar dışlandığında 11 çalışmanın tam metinleri kaynak olarak alınmıştır. Seçilen makalelerin her biri kadına yönelik fiziksel şiddetin yazılı medyadaki temsilini inceleyen araştırmaları kapsamaktadır. Şekil 1’de sistematik derleme akış şeması (PRISMA) gösterilmiştir.

Çalışma kapsamına alınacak makalelerin seçiminde aşağıdaki kriterler dikkate alınmıştır;

- Yazılı basın medyasının incelenmiş olması,
- Kadına yönelik fiziksel şiddet içeren haber araştırmaları olması,
- Görselbilim, içerik, söylem analizi yapılmış olan araştırma makaleleri olması,
- Araştırmanın Türk Medyasını incelemiş olması,
- Son 10 yılda yayınlanan araştırma olması, (Ocak 2010-Kasım 2019),
- Tam metnine ulaşılabilen, derleme ya da tez çalışması olmayan araştırma olması.

Verilerin özetlenmesinde standart bir veri özetleme tablosu kullanılarak veriler buna göre değerlendirilmiştir. Çalışmaya dahil edilmesi planlanan çalışmalar, veri özetleme formuna göre başlık, amaç, yöntem, bulgu ve sonuç olarak özetlenmiştir. Şekil 1’de PRISMA akış şeması ile veri tabanından elde edilen araştırmalar belirtilmiştir.

örtülü anlamları ortaya çıkarmak, bu metinlerin

Şekil 1: Sistematik Derleme Akış Şeması (PRISMA)

Bu çalışma ile incelenen araştırma makaleleri analiz türleri yönünden kategorilere ayrılarak değerlendirilmiştir. Analiz türüne göre; söylem, göstergebilim ve içerik analizi şeklinde üç alt grup oluşturulmuştur.

Söylem analizi/ çözümlemesi bir “okuma”dır ve söylemin çözümlenmiş biçimi çözümleyenin öznel görüşlerini içerebilir, çözümleyicinin yorumu olası yorumlardan birisidir. Medyada farklı siyasi, ideolojik ya da ticari hedefler farklı gazetelerde aynı haberlerin farklı şekillerde verilmesine yol açmaktadır. Bu nedenle farklı haber metinlerinde ideolojik görüş ve baskın söylem tarzını ortaya çıkarmak için söylem analizi yöntemlerine başvurulmaktadır. Van Dijk’in (1988) eleştirel söylem analizi; haber metinlerinde bulunan mesaj ve

okuyucuda yaratacağı etkiyi çözmek üzere kullanılan söylem analiz yöntemlerine örnektir (Avcı & Güdekli, 2018). Söylem analizi nitel ifadelerin nicel verilerle gösterilmesini sağlar (Anderson, 1987).

Göstergebilim analizi genel olarak göstergeleri ve gösterge sistemini inceleyen, anlamlandıran bir bilimsel analiz olarak tanımlanabilir. Göstergenin anlamı ise; kabaca kendi dışında başka şeyleri çağrıştıran, gösteren, temsil eden, nesne, şekil, resim veya bir olgudur (Rifat, 2009). Gösterilen şey yani gösterge aslında bilgi ve mesaj içermektedir. Gösterilen şeydeki anlam bir sembol, giysi türü, üniforma olabilir. Örneğin bir araba, binek aracı olmasının ötesinde markasıyla bir statü göstergesi olabilmektedir (Barthes, 2009).

Göstergelerle ifade edilen veya çağrıştırılan mesaj, göstergebilim analizi ile ortaya çıkarılmaktadır.

İçerik analizi ise bir iletişim kaynağının içeriğini açıklamayı amaçlar, araştırmacı tarafından içerik değerlendirilir ya da eleştirel araştırmacılar tarafından ikincil veriler tespit edilerek değerlendirilir. Başlık sayısı, sütun sayısı, fotoğrafa ayrılan büyüklük gibi nicel değerler ile çıkarımda bulunabilmektedir. İçerik analizi ya da çözümlemesi aslında iletişim içeriğinin önceden belirlenen sınıflamalar doğrultusunda planlı olarak incelenmesi medya gibi kitle iletişim araçlarında başvurulan bir yöntemdir (Geray, 2004).

Analiz sonucunda

1. Cinsiyetçi söylem/erkek bakış açısı ile ilgili temsiller
2. Kadının kimlik bilgi gizliliği ihlali, etik ilkelere uyulmama ile ilgili temsiller
3. Edilgen ya da failin dilinden ifadeler ve dikkat çekme ile ilgili temsiller
4. Ataerkil/ eril söyleme sahip temsiller olarak gruplanmıştır.

3. BULGULAR

Çalışmada kadına yönelik şiddetin yazılı medyadaki temsil biçimleri ile ilişkili olarak yapılmış 11 tane araştırma makalesi değerlendirilmiştir. Araştırmaların 2 tanesi haberde yer alan fotoğrafların görsel analizini değerlendirirken, 3 çalışma söylem analizi ile ifade biçimini ve 6 çalışma ise içerik analizi yöntemleri ile incelenmiştir. On bir çalışmanın ortak bulguları değerlendirildiğinde;

- 11 çalışmanın 8'inde «cinsiyetçi söylem/erkek bakış açısı» tespit edilmiştir (Güneş & Yıldırım, 2019), (Arslan, 2017), (Altun & Toker, 2015), (Altındal & Gül, 2014), (Güneş & Yıldırım, 2019), (Peltekoğlu & Tozlu, 2017), (Tekeli, 2016), (İşliyen, 2015).

- 11 çalışmanın 5'inde «kadının kimlik bilgi gizliliği ihlal edilmiş, etik ilkelere uyulmamış» olarak bulunmuştur (Güneş & Yıldırım, 2019), (Tekeli, 2016), (İşliyen, 2015), (Altun & Toker, 2015), (Arslan, 2017).

- Başlıklarda «edilgen ya da failin dilinden ifadeler» kullanılmış ve «dikkat çekici olması» tercih sebebi olmuştur (Güneş & Yıldırım, 2019), (Tekeli, 2016) (Arslan, 2017).

- Farklı yayın politikasına sahip gazetelerin haber içerikleri arasında büyük fark görülmemiştir (Dudu & Yıldırım, 2014), (Avcı & Güdekli, 2018), (Öztunç & Büyükbakkal, 2018).

Ek Tablolarda sistematik olarak incelenen araştırmaların yöntem ve sonuçları özetlenmiştir.

Tablo 1: Söylem Analizi ile Yapılmış Araştırma Verileri

<i>ÇALIŞMANIN ADI - YILI YAZAR</i>	<i>ANALİZ YÖNTEMİ</i>	<i>İNCELENEN YAYIN ORGANI</i>	<i>İNCELENEN HABER BAŞLIĞI /Konusu</i>	<i>BAŞLIK NEYİ İÇERMEKTEDİR</i>	<i>KİMLİK GİZLİLİĞİNE UYULMUŞ MU? Cinsiyetçi Söylem Mevcut mu?</i>	<i>BULGULAR</i>	<i>SONUÇ</i>
“Kadın Cinayetleri ve Medya: Emami el Rahmun Cinayeti Analizi” 2017 Zeliha HEPKON	Eleştirel Söylem Analizi Analizi	Adapazarı Akşam Haberleri, Adapostası,Bizim Sakarya, Sakarya Yenigun, Sakarya Yenihaber, Sakarya Halk, Yeni Sakarya	“sapıklık”, “münferit bir olay”, “provakasyonla ilgisi yok”, “en ağır ceza verilecek” “Yüz Karaları” “gereken ceza verilecek”,	“Başlıklar ve başlıkları açıklayan alt başlıklarda Suriyeli sığınmacı kadınların yaşadıkları şiddet olaylarıyla, kadın cinayetleriyle hiçbir bağ kurulmamıştır”.	-	“Cinayete ilişkin haberlerin resmi açıklamalara, katillerin verdiği ifadelere dayandırıldığı görülür. İkinci önemli temaysa “utanç”, “mahçubiyet” başlıklarında görülen cinayetin Sakarya halkıyla özdeşleştirilmesini engelleme kaygısıdır.”	“Suriyeli sığınmacı kadınların yaşadığı taciz, tecavüz ve şiddetin siyasi, ekonomik, toplumsal boyutları medyada yer almamaktadır. Çalışmada incelenen tüm yerel gazetelerde E. el R. cinayeti bir “sapıklık”, “skandal”, “vahşet” olarak haberleştirilmiş, konu adli-polisiye bir durum olarak ele alınmış, münferitleştirilmiştir.”
“İktidar ve Medyatik Şiddet: Özgecan Aslan ve Şefika Etik Cinayetleri Analizi” 2017 Mehmet ARSLAN	Eleştirel söylem analizi	7 Ekim 2011 tarihinde Habertürk gazetesinde yer alan Şefika Etik ve 15 Şubat 2015 tarihinde Akşam gazetesinde yer alan Özgecan Aslan Cinayeti haberi	“Fatmagül’ü izledi Özgecan’ı öldürdü” “Bıçakladı, Evi Ateşe Verdi”	Habere ilgiyi artırma amaçlı etik ihlal.	“Cinsiyetçi bakış. Bilgi gizlilik ihlali Haberde kullanılan fotoğraf mozaikleştirme yapılmadan, cinayet aleti ile beraber sunulmuştur, kullanılan bazı kelimeler cinsiyetçi dilin bir örneğidir.”	“Toplumsal Cinsiyet Eşitlikçi Haber Kılavuzu’nda yer alan, etik hususlara da uymadığı görülmektedir. Haber fotoğrafının yayınlanma biçimi toplumdaki şiddet eşliğinin yükselmesine ve normalleşmesine ortam hazırlamaktadır. Medyada yer alan bu cinayetler, medya profesyonelleri tarafından medyatikleştirilip toplumsal cinsiyet eşitsizliğini artırmaktadır”	“Çalışmanın bulguları, haberde kurgulanan ve yeniden üretilen medyatik şiddetin, kadına yönelik şiddeti olumladı ve kamuoyunda şiddete dayalı söyleme meşruiyet kazandırdığını göstermektedir. Etik kuralların çoğuna uyulmadığı sonucuna varılmıştır. . Haber metinlerinde seçilen başlık ve sözcükler medyada sahip olan iktidar görüşü ve ataerkil yapı düşüncelerini açıkça ortaya koymaktadır.”
“Toplumsal Cinsiyet Ve Medya İlişkisi: Yazılı Basında Kadına Şiddet Ve Kadın Cinayetleri Haberleri Üzerine Bir Analiz” 2018 Fatma AVCI, İ. Aşad GÜDEKLİ	Van Dijk’in eleştirel söylem çözümlemesi	Cumhuriyet, Akit ve Hürriyet Özgecan Aslan cinayeti dönemi haberleri 14 Şubat 2015-14 Mart 2015	Cumhuriyet Gazetesi; ‘Devlet erkekçe konuştu’ Akit Gazetesi; 78 Milyonluk Türkiye idamın geri gelmesini konuşuyor’ Hürriyet Gazetesi; ‘Yastayız isyandayız’			Cumhuriyet Gazetesi haberlerinde “hükümeti sorumlu tutan söylemlerde bulunmuş, mevcut iktidarı eleştirmiştir”. Akit Gazetesi “iktidar yanlısı bir tutum sergileyerek hükümetin kadına şiddet ve kadın cinayetleri konusunda yaptığı olumlu adımları sık sık haberleştirmiştir. Yapılan haberlerin büyük kısmında idam cezasının gelmesi gerektiğinin altını çizmiş”. Hürriyet Gazetesi haberlerinde; “toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin devam etmesi, eril şiddetin son bulmaması ve cezaların yetersiz kalmasının eleştirisi yapılmıştır.	“Olayların toplumsal bağlamından koparılıp siyasi bir malzemeye dönüştürüldüğü, haberlerde eril söylemin bulunduğu ve tiraj kaygısı ile sansasyonelleştirildiği sonuçlar arasındadır”. “İncelenen üç gazete ekseninde Türk yazılı basınında ataerkil bir yayıncılık anlayışının devam ettiği varsayımını destekler niteliktedir”.

Tablo 2: İçerik Analizi ile Yapılmış Araştırma Verileri

ÇALIŞMANIN ADI - YILI YAZAR	ANALİZ YÖNTEMİ	İNCELENEN YAYIN ORGANI	İNCELENEN HABER BAŞLIĞI /Konusu	BAŞLIK NEYİ İÇERMEKTEDİR	KİMLİK GİZLİLİĞİNE UYULMUŞ MU? Cinsiyetçi Söylem Mevcut mu?	BULGULAR	SONUÇ
“Sakarya Yerel Basımında Çıkan Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Farklı Boyutlardan İncelenmesi” 2018 Mustafa ÖZTUNÇ Ayşe Ceyda ILGAZ BÜYÜKBAYKAL	İçerik Analizi	7 gazetenin 2016 yılına ait yayınladıkları kadına yönelik şiddet haberleri	<i>“Sürmanşete ve manşete taşınan haberlerin daha çok ölümlü ve tecavüzle sonuçlanan haberler olduğu görülmektedir.”</i>	“... mahallesinde oturan A.B isimli koca, tartıştığı eşi C.B’yi darp etti. Olayla ilgili soruşturma sürdürülüyor” şeklinde tek sütun ve birkaç satır olarak verilen haberler, fazla dikkat çekmediğinden sanki toplumda kadına yönelik şiddet olmuyor algısının oluşturulmuştur	“Aktörlerin haberlerdeki görünümüne bakıldığında % 48,4 (30) oranında aktörden sadece bahsedildiği ve fotoğraf kullanıldığı, % 51,4 (32) oranında sadece bahsedildiği görülmektedir”	“2016 yılında Sakarya İlinde 1876 şiddet olayı yaşanırken yerel basın bunlardan ancak 62’sini haber konusu yapmıştır. Kadına yönelik şiddet haberlerinin daha çok üçüncü sayfada yer verdiği görülmektedir. Olaylara eleştirel ve farkındalık oluşturuvcu veya eğitici yönde bir yaklaşım tarzı görülmemektedir. “Haberlerin yüzde48,4’ü (30) gazete sayfalarında manşet haber olarak %45,2’si (28) alt başlık, %6,5’i (4) sürmanşet şeklinde yer almaktadır.	“Genellikle polis bültenlerinden alınan bu haberlerde, detay verilmemesi, konunun hassasiyeti, gazete ve gazetecilerin kendini hedef haline getirmek istememesinden dolayı kadına yönelik şiddet olayları yerelde çoğu gazetelerde yer almamaktadır.” “Yerel gazetelerde kadına şiddet konusunda eleştirel, araştırma ve köşe yazılarına az sayıda yer verilmesi önemli bir eksiklikler.”
“Farklı Yayın Politikalarına Sahip Gazetelerde Kadına Yönelik Şiddetin Sunumu” 2014 Besim YILDIRIM Esra DUDU	İçerik analizi	Cumhuriyet Gazetesi ile kapanan bir gazete ve Sabah 2013 yılı ilk 5 ayı	-	-	-	“Kadına yönelik şiddet haberlerinin neredeyse hepsini gazetenin vitrin sayfasından değil iç sayfalardan vermeleri kadına yönelik şiddet olgusu okur gözünde önemsizleşme eğilimi taşıdığını göstermektedir.” Cumhuriyet Gazetesi “manşetine şiddete uğrayan kadın haberleri değil de şiddete uğrayan kadına haklarını ileten bilgiler içeren haberler yaparak kadın sorununu dolaylı olarak görünür kılmakta ve böylece diğer gazetelere oranla daha sorumlu bir gazetecilik anlayışı sergilediği görülmektedir”.	“Farklı yayın politikalarına sahip gazetelerin kadına yönelik şiddeti haberleştirmelerinde önemli bir fark ortaya koymadıkları, bu tür haberleri toplumsal boyutuyla değil, bireysel adli vakalar şeklinde göstererek kadına şiddet unsuru sıradanlaştırdığıdır.” “Gazetelerin farklı bir ideolojik görüşe ve politikalara sahip olmalarına rağmen kadına karşı yönelen şiddetin gerekçelerini Ataerkil/erkek bakış açısına göre belirledikleri görülmektedir”.
“Medyada Kadın Cinayeti Haberlerindeki Cinsiyetçi İzler: Radikal Gazetesi” 2014 Songül Sallan GÜL Yonca ALTINDAL	İçerik Analizi	Radikal Gazetesi 2013 Yılı	<i>“Boşanmak istedi öldürüldü!” “Hamile Eşine Kurşun Yağdırdı” (30 Nisan 2013) “Esin Öğretmenin Eşine Müebbet” (14 Mart 2013)</i>	<i>“Gazetelerin üçte ikisinde, erkeklerin ölüm eylemini meşrulaştırıcı, erkeklik rol, beklenti ve davranışlarını haklılaştırıcı ya da ölümü mazur gösterici başlık ve kavramlar kullandığı belirlenmiştir.”</i>	<u>Cinsiyetçi söylem var:</u>	“Haberlerin sayfası ve sayfada kapladığı yer bakımından ciddi haberler sıralamasına giremediği görülmektedir. Kadınların ölüm biçimlerine ve kullanılan araçlara ilişkin detaylarla haber sansasyonel hale getirilerek olay sıradanlaştırılmaktadır. Haberler eril bir bakış açısını yansıttığı için, kadınlara cinsiyet rollerine ilişkin öğüt verici mesaj içeriği taşımaktadır. Kadın cinayeti haber başlıklarında hukuksal bilgiye çok az (%1) yer verilmiştir.”	“Örnek gazete toplumsal sorunlara yeterli düzeyde toplumsal cinsiyet duyarlılığıyla yaklaşmadığını göstermektedir. Gazetede kadın cinayeti konusu aslında ‘ciddi’ haberler sıralamasına bile girememekte, haberlerin çoğu haber kaynağı ve haberin veriliş biçimi bakımından resmi kurumların eril söylemini aktararak, cinsiyetçiliği yeniden üretmektedir.”

Tablo 2 Devamı

ÇALIŞMANIN ADI – YILI YAZAR	ANALİZ YÖNTEMİ	İNCELENEN YAYIN ORGANI	İNCELENEN HABER BAŞLIĞI /Konusu	BAŞLIK NEYİ İÇERMEKTEDİR	KİMLİK GİZLİLİĞİNE UYULMUŞ MU? Cinsiyetçi Söylem Mevcut mu?	BULGULAR	SONUÇ
“Toplumsal Şiddetin Aktarım Yoluyla Yeniden Üretilmesi: Basının Televizyonlaşması Bağlamında Şefika Etik Cinayeti” 2015 Huriye TOKER Derya ALTUN	Nitel ve nicel Gerbner içerik analizi	Habertürk Gazetesi'nin diğer gazeteler ile kıyaslanması	“Şefika Etik cinayeti kullanılan haber başlıklarında konuyu aile mahremiyetine hapseden geleneksel ifadelerle yer verilmiştir.”	“Niteliksel olarak analiz edildiğinde kadına yönelik cinayeti onaylamakta”	Çıplak fotoğrafı yüzü net şekilde kullanılmış Cinsiyetçi söylem mevcut.	“Toplam 14 gazetenin 69 haber ile söz konusu olaya yer verdiği saptanmıştır. “Habertürk”ün olaya gerek sansasyonel fotoğraf gerekse haberleştirme pratiği açısından ilk sayfa manşet üstüne konumlandırarak sıradanlaşan kadın cinayeti haberlerine beklenmeyen bir ilgi gösterdiği söylenebilir.” Vakit, Akit, Ortadoğu gibi muhafazakar gazeteler de araştırma kapsamında incelenmiş ancak ne söz konusu cinayete, ne de Habertürk’ün olaya ilişkin haberine yer verdiği görülmüştür. Cumhuriyet gazetesi olayı iç sayfadan, fotoğrafsız ve o gün işlenen iki kadın cinayetini bir arada vererek haberleştirmiştir.”	“Habertürk’ün şiddete karşı çıkmak adına kullandığı fotoğraf, aslında sembolik şiddet içermektedir, kadına yönelik şiddeti sıradanlaştırmaktadır. Bu fotoğrafa yapılan atıflar, kullanılan haber başlıklarında konuyu aile mahremiyetine hapseden geleneksel ifadelerin yer alması ile Şefika Etik cinayeti kadına yönelik cinayeti onaylamakta ve simgesel olarak fotoğrafları ve manşetlerinde geçen sözcüklerin seçimi ile kadına şiddet uygulamaktadır.”
“Medya Yansımaları Ekseninde Kadına Şiddet Sorunsalı ve Halkla İlişkiler” 2017 Filiz BALTA PELTEKOĞLU Emel TOZLU	İstatistik ve İçerik Analiz	Hürriyet Gazetesi 2017 ilk 6 ayındaki haberler	“Tışörtünün iki düğmesi açıldı çılgına döndüm iki el ateş ettim” “Arkadaşlık teklifini kabul etmedi diye öldürüldü” “Bilecik’te dehşet! 8 aylık hamile eşini 29 kez bıçaklayıp öldürdü” “Din görevlisinden hayvansever yaşlı kadına şiddet”	“Öldürme nedeni odaklı”	Cinsiyetçi söylem mevcut	“Araştırma sonuçları, kadına yönelik şiddet haberlerinde kadınların şiddet gördüğü kişilerin %49’unun eşlerini, %8’inin partnerlerini, %8’inin akrabalarını, %16’sını tanıdıkları (%8 çalışma arkadaşı ve %8 arkadaş), %14’ünü yabancı kişiler oluşturmaktadır. Araştırma sonuçları, kadına yönelik şiddet haberlerinde kadınların şiddet gördüğü kişilerin, cinsiyetlerinin %94’ünün erkek, %6’sının ise kadın olduğunu ortaya koymaktadır.”	“Gazetede yer alan haberlerdeki şiddet uygulayıcısı, nedenleri gibi oranlar Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü (HÜNEE) tarafından gerçekleştirilmiş olan araştırmayla uyumludur.”
“Cinsiyet Temelli Bir Savaş: Kadın Cinayetlerinin Medyada Temsili Üzerine Bir Değerlendirme” 2019 Gamze GÜNEŞ Buğra YILDIRIM	İçerik Analizi	2018 Yılı kadın cinayet haberlerinin tümü incelenmiştir.	“cinayet” ve “öldürdü” başlıkları “trans kadın cinayeti” “korkunç vahşet dehşet.”	“Edilgen ve genelleyci başlıklar.”	“erkek failin açıkça korunması medyanın cinsiyetçi tutumunu göstermektedir.”	“Haberlerin önemli bir kısmında failin, kadının duygusal birliktelik yaşadığı partneri veya tanıdığı bir erkek olduğu görülmektedir. Medyanın çoğunlukla haber içeriğinde fiziksel şiddete yer verdiği ve şiddetin diğer türlerinin tanımlanmadığı görülmüştür. İncelenen cinayetlerin neredeyse yarısında ateşli silah kullanımının bulunması; ülkemizde silahlara kolay erişim kadın cinayetlerinde önemli bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir.	“Kadına yönelik şiddet ve cinayet konulu haber içeriklerinin, sorunu tek boyutlu ele alma eğiliminde olduğu görülmüştür. Erkek failerin suçları, motivasyonel kalıp yargılarla gerekçelendirilerek psikolojik ve bireysel tasvirlerle sunulmaktadır. Ölen kadınların kimlik bilgileri ve fotoğraflarıyla açıkça teşhir edilmesi de kadın hakları ihlaliyken, pek çok erkek failin buzlanma yöntemiyle ya da isminin gizlenmesiyle korunmaya çalışıldığı görülmüştür”

Tablo 3: Görsel Analiz ile Yapılmış Araştırma Verileri

ÇALIŞMANIN ADI - YILI	ANALİZ YÖNTEMİ	İNCELENEN YAYIN ORGANI	İNCELENEN HABER BAŞLIĞI /Konusu	BAŞLIK NEYİ İÇERMEKTEDİR	KİMLİK GİZLİLİĞİNE UYULMUŞ MU? Cinsiyetçi Söylem Mevcut mu?	BULGULAR	SONUÇ
“Kadın Cinayetlerinin Haberleştirilmesi Bağlamında Medya Etiğini Yeniden Tartışmak: Habertürk Gazetesi Örneği” 2016 Esra Serdar Tekeli	Görsel ve Söylem Analizi	Habertürk Gazetesi	“Yatakta Biten Beyoğlu gecesi”	“Başlık ile verilen haber, cinsiyetçi söylemin mağdurun aleyhine kurulmasının da ötesinde mağdurun varlığını yok saymaktadır.	Cinsiyetçi yaklaşım mevcut: Kimlik gizliliği ihlali mevcut	“Ş. E.’nin sırtından bıçaklanmış haldeki bedeninin alenen ve ilk sayfadan verilmesi, Kocasının “ihanete uğradığı” gerekçesiyle kadını bıçakladığına ilişkin bilgi verilmiştir. “M. K.’un ölümüne ilişkin kanlı detayları sayfasına taşıyan gazete, cinayette kullanılan testereyi paylaşmıştır. Haber fotoğraflarında mağdurun yüzü açıkça gösterilirken failin yüzüne buzlama yapıldığı görülmektedir. “ A. P.” cinayetinde de, uğradığı şiddet sonucu gözü morarmış çaresizce bakan kadının fotoğrafı paylaşılmış, hiçbir buzlanma yapılmamış, fail ve mağdur yine aynı karede yer almıştır. F. N. Ç.’in tecavüze uğradıktan sonra öldürülmesine ilişkin haberde de aynı etik ihlali yaşanmıştır. Genç kızın yarı çıplak haldeki cansız bedeni gazetenin web sayfasına hiçbir buzlanma yapılmadan ye almıştır.”	“Haber içeriklerinde erkeğin hep haklı çıktığı ya da haklı gerekçelerle örtülü olarak savunulduğu görülmektedir. Tecavüze ilişkin haberlerde de meşrulaştırıcı söylemler sıkça kullanılmıştır. Mağdurların özel bilgilerinin açıkça verildiği, resimlerinin ise buzlanmadan sunulduğu da bir etik ihlali olarak karşımıza çıkmaktadır”.
“Şiddet Haberlerindeki “Mağdur Kadın” Miti Üzerine Göstergebilimsel Bir İnceleme: “Habertürk Gazetesi Ş.E. Cinayeti Örneği” 2015 Fadime ŞİMŞEK İŞLİYEN	Göstergebilim	Habertürk Gazetesi	“Kadına Şiddette Son Nokta” ‘mağdur/kurban’ kadın mitinin ekstrem bir örneği olması sebebiyle göstergebilimsel bir analize tabi tutulmak üzere özellikle tercih edilmiştir.	-	Bilgi gizliliği yok Cinsiyetçi bakış açısı ile alınmış	“Birinci sayfasında ve 31,3x11,8 cm ebadında sürmanşetten verilen fotoğrafta kocası tarafından öldürülen kadının bedeni yakın planda belden yukarısı çıplak, yüzü açık, sırtındaki bıçak ve vücudundaki kan izleri buzlanmadan verilmiştir. Fotoğraftaki kadın imgesi, kadını güçsüz erkeği ise güçlü bir pozisyonda konumlandırmaktadır. Fotoğraftaki kadının kendi iradesi dışında yarı çıplak bir şekilde görüntülenmesi ve bu görüntünün tüm açıklığı ile kullanılması da bir diğer etik ihlâlidir. Kadın imgesindeki şiddet dozunun oldukça fazla olması toplumsal cinsiyet eşitliğinin yanında gazetecilik meslek etiğinin de ihlâl edildiğinin bir göstergesidir.”	“Bu haber de “kadına yönelik şiddet” olarak adlandırılmıştır. Haberin ‘erkek şiddeti’ olarak adlandırılmaması şiddet uygulayan tarafın geri planda kalması sonucunu doğurmuştur. Olayın dilsel ve görsel göstergeleri şiddet olgusunu toplum merkezli olmaktan uzaklaştırmış ve kişiselleştirerek bireye indirgemıştır. Analiz sonucunda elde edilen bulgular, haberlerdeki cinsiyetçi bakış açısını net olarak ortaya koymuştur. Fotoğraf dizisel düzeyde ele alındığında ise erkeğin dolayısıyla da olayın failinin görünür olmadığı bulgulanmıştır. Bu anlamda görünür olan kadındır. Fakat fotoğraftaki kadın imgesi, zayıflığın bir temsili olmaktan öteye geçememiştir.”

4. TARTIŞMA

Kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet temelinde özgürlük ve insan hakkı ihlalidir. Kadınların toplumsal yaşamda yer alma ve ekonomik yaşamda pay sahibi olma haklarından mahrum bırakılmalarına daha da ötesi ruhsal ve bedensel sorunlar yaşamalarına hatta sakat kalmalarına veya hayatlarını kaybetmelerine sebep olmaktadır. Kadına yönelik şiddetin fiziksel, ruhsal, ekonomik ve sosyal tüm bu etkileri aynı zamanda çocukları, aileleri dolayısıyla toplumu etkilemektedir.

Her toplumsal olay gibi kadına yönelik şiddetin de medyaya yansımaları şüphesizdir, önemli olan şeyse medyada kadın şiddetinin nasıl temsil edildiğidir. İlk medya aracı olan gazetede ilk yazılar neredeyse şiddet haberleri ile başlamıştır. Şiddetin medyada bu kadar görünür olmasının en önemli nedeni dikkat çekme ve kar sağlama isteğidir demek yanlış olmayacaktır. Kar ve medya ilişkisi kaçınılmazdır. Toplumda şiddetin yaygınlaşması ile beraber şiddet haberlerinin sunumu da paralel olarak artmaktadır.

Türk Medyasında kadına yönelik şiddetin temsil şekillerine bakıldığında sıklıkla ‘namus’, ‘töre’ gibi toplumda özellikle de kadına mal edilen söylemlerin olduğu görülmektedir. Ayrıca yapılan sistematik derlemede de görüldüğü üzere; medyada ‘kadına yönelik uygulanan şiddet’ genellikle bireysel bir olay gibi yansıtılmakta, şiddet olgusu toplumsal bir sorun olarak değerlendirilmemektedir.

Yabancı ülkelerde medyada kadına yönelik şiddetin temsil şekline yönelik yapılmış olan bazı çalışmalara örnek olarak; Gana’da yapılan bir

çalışmada 48 haber içerik analizi ile incelenmiştir (Owusu-Addo, ve diğerleri, 2008). Araştırmada kadına yönelik şiddette Gana Medyasının şiddet eylemlerini, gerçekleştirdiği daha geniş toplumsal bağlamlara atıfta bulunmadan bireysel vakalar olarak sunduğu bulunmuştur. Benzer şekilde haber makalelerinde, büyük ölçüde mağduru suçlama dili kullanılmıştır. Yine kadına yönelik şiddeti bireysel bir olay olarak ve kadınları çaresiz mağdurlar olarak çerçevelemekte, sorunun sosyal ve halk sağlığı sorunu olarak algılamasını şekillendirmekte başarısız olmaktadır. Sosyokültürel olarak az gelişmiş bir ülke olan Gana’daki medyaya ilişkin yapılan çalışmanın sonucu ülkemizde yapılan çalışmalar ile benzerlik göstermektedir (İşliyen, 2015) (Dudu & Yıldırım, 2014).

Avusturalya’da yapılan bir çalışma ise kadına yönelik şiddet haberlerini yazmada medyanın kaynak kullanımını değerlendirmiştir (Morgan & Simons, 2018). Çalışma geleneksel medyanın haber kaynağı olarak kolluk kuvvetleri/ polis raporlarını kullanmayı güvenli bulduğunu, yenilikçi medyanın ise sosyal hizmet uzmanları, sektör ve uzman görüşlerini kullandığını belirtmektedir. Makalede sosyal duyarlılık geliştirmede Avusturalya’da medyanın çeşitli kampanyalar geliştirdiği ve sosyal medyayla da etkileşim kurduğu açıklanmıştır. Çalışma yakın zamana kadar medyanın kadına yönelik şiddeti izole bir olay olarak sunarken günümüz Avusturalya Medyasının kadına yönelik şiddet haberlerini sosyal bir sorun olarak ele almayı önemseydiğini ve çeşitli teknikler kullandığını belirtmektedir. Bu da gösteriyor ki gelişmiş ülkelerde medyanın bu konuya olan hassasiyeti son yıllarda gelişmektedir. Ayrıca literatür çalışmasında ele alınan ülkemizde yapılmış

araştırmalarda haber kaynak kullanımında failin dilinden cümlelere sıklıkla yer verildiği görülmektedir. İncelenen bir çalışmada haber başlıklarında hukuki bilgiye sadece %1 oranında yer verildiği de görülmüştür (Altındal & Gül, 2014)

Bir literatür taraması ile (Easteala, Holland, & Judd, 2015) kadına yönelik şiddette medya mesajları incelenmiştir. Araştırma literatürü örneğine göre, kadına yönelik şiddete ilişkin medya mesajlarının esasen muhafazakar olduğu; şiddet eylemlerinin altta yatan toplumsal nedenlerinden uzaklaştırmak için çeşitli çerçeveleme teknikleri kullanıldığı belirtilmiştir. Benzer şekilde bu çalışmada da özellikle yerel gazetelerde haberin temsil şeklinin izole olarak yapıldığı görülmüştür (Öztunç & Büyükbakkal, 2018).

Hindistan'da kadınlara yönelik cinsel şiddetle mücadelede ise sosyal medyanın önleyici güç olarak varlığı bir tez çalışmasında değerlendirilmiştir (Kaul & College, 2016). Günümüzde sosyal medyanın yazılı medyaya göre çok daha etkili ve güçlü bir iletişim aracı olduğu da yadsınamaz. Bununla birlikte sosyal medyanın kapsamı araştırma sınırlarının çok geniş olması nedeniyle araştırılması güç bir haber kaynağıdır. Yazılı medya sınırları ve sayısı daha belirli ve medya mensuplarınca tek taraflı yazıları içermesi nedeniyle araştırmaya konu edilmiştir.

Gerek ülkemizde gerek diğer ülkelerde yapılan çalışmalar yazılı medyada kadına yönelik şiddet haberlerinin sunumunda bir standart olmadığını, gazetelerin birbiri ile ve zaman içerisinde farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bununla beraber evrensel bir takım etik ilkelere dikkat edilmesi gerekliliği vardır. Ülkemizde medyanın haber

yaparken dikkat etmesi gereken sorumluluklar ile ilgili olarak "Türkiye Gazeteciler Cemiyeti Hak ve Sorumluluk Bildirgesi" bulunmaktadır, bildirmede geçen ilkeler şöyledir;

" - Gazeteci, milliyet, ırk, etnisite, cinsiyet, dil, din, sınıf ve felsefi inanç ayrımcılığı yapmadan tüm bireylerin haklarını ve saygınlığını tanır. Gazeteci her türden şiddeti haklı gösteren, özendirilen, kışkırtan yayın yapamaz (md.3)

-Kamuya mal olmuş bir şahsiyet bile olsa halkın haber alma, bilgilenme hakkıyla doğrudan bağlantılı olmayan hiçbir amaç için, izin verilmedikçe özel yaşamın gizliliği ilkesi ihlal edilemez (md.7).

- Cinsel saldırı mağdurlarının fotoğrafları, görüntüleri ya da kimlikleri açık kamu yararı olmadıkça paylaşılmamalıdır (gazetecinin doğru davranış kuralları).

- Üzüntü, sıkıntı, tehlike, yıkım, felaket ya da şok halindeki insanlar söz konusu olduğunda gazetecinin olaya yaklaşımı ve araştırması insani olmalı, gizliliklere uyularak duygu sömürsünden kaçınılmalıdır (sarsıcı durumlar)".

İncelenen çalışmalarda kadına yönelik şiddete ilişkin olarak haber içeriklerinde ve görsel sunumlarında bildirmede geçen ilkelere tam olarak uyulmadığı dikkat çekmektedir. Günümüz medyasında eril dil kullanılmasının ve gizli cinsiyetçi söylemin sürdürülüyor olmasının nedeni olarak yine medya dünyasında da erkek egemen otoritelerin mevcudiyeti olduğu söylenebilir. Cinsiyetçiliği benimseyen ve meşru kılan söylemleriyle günümüz medyası, kadınların yaşam mücadelesini her anlamda zorlaştırmaktadır; medya

çoğunlukla simgesel olarak kullanılan fotoğrafların ve manşetlerde geçen sözcüklerin seçimi ile kadına şiddeti tekrar uygulamaktadır.

5. SONUÇ

Toplum ve medyanın karşılıklı olarak birbirlerini etkilediği yadsınamaz. İncelenen araştırmalarda görüldüğü üzere kadına yönelik şiddet haberlerinde medyanın toplumu bilinçlendirme, toplumsal duyarlılık oluşturma rolünü yerine getirmede yetersiz kaldığı bulguları tespit edilmiştir. Kadına yönelik şiddet haberlerinin sunumunda eril dil kullanıldığı, şiddet olayının toplumsal bir olay yerine bireysel bir olay olarak değerlendirildiği bulunmuştur. İncelenen araştırma sonuçlarında genel olarak “şiddete uğramış kadına, kurban olarak odaklanıp dikkatleri kadının mağduriyetine çekerken şiddet uygulayanın eyleminin gizlendiği” dikkat çekmektedir. Kadına uygulanan şiddetin sebebi olarak sıklıkla namus veya ahlak sebep olarak gösterilmektedir. Şiddete uğrayan kadının kişisel bilgi gizliliği ilkesinin sıklıkla ihlal edildiği görülmektedir. Bu araştırma sonuçları, kadına yönelik şiddetin temsilinde medyanın sosyal duyarlılık oluşturmada yetersiz kaldığını göstermektedir bu da medya mensuplarının bu konuda sosyal sorumluluklarını yerine getirmede bilinçlendirilmesi ve yasalar ile çeşitli denetim ağları tarafından kontrolünün sağlanmasının önemini vurgulamaktadır.

Bu araştırmanın sonucunda; gazeteler kadın şiddeti konusunda; «sosyal duyarlılık ve toplumsal bilinç geliştirme amaçlı yayın hazırlamakta genel olarak yetersizdir» yargısına varılabilir (Arslan, 2017) (Hepkon, 2017) (Altun & Toker, 2015), (Öztunç & Büyükbakkal, 2018). Yazılı medyada

haber dilinin ataerkil/ eril söyleme sahip olduğu görülmüştür (Arslan, 2017) (Avcı & Güdekli, 2018) (Dudu & Yıldırım, 2014), (Altındal & Gül, 2014). Sonuç olarak sistematik derlemeye alınan son 10 yılda yapılan araştırmaların sonuçları Türk yazılı basınında ataerkil bir yayıncılık anlayışının devam ettiği varsayımını desteklemektedir.

KAYNAKLAR

- Altındal, Y., & Gül, S. S. (2014). Medyada Kadın Cinayeti Haberlerindeki Cinsiyetçi İzler: radikal Gazetesi. *Akdeniz İletişim Dergisi*, 168-188.
- Altun, D., & Toker, H. (2015). Toplumsal Şiddetin Aktarım Yoluyla Yeniden Üretilmesi: Basının Televizyonlaşması Bağlamında Şefika Etik Cinayeti. *Selçuk İletişim*, 9 (1) doi: 10.18094/si.26839, 115-140.
- Anderson, J. A. (1987). *Communication Research: Issues and Methods*. Newyork: Mcgrow-Hills.
- Arslan, M. (2017). İktidar ve Medyatik Şiddet: Özgecan Aslan ve Şefika Etik Cinayetleri Analizi. *Marmara İletişim Dergisi / Marmara Journal of Communication*; 27, 135-160.
- Avcı, F., & Güdekli, İ. A. (2018). Toplumsal Cinsiyet Ve Medya İlişkisi: Yazılı Basında Kadına Şiddet Ve Kadın Cinayetleri Haberleri Üzerine Bir Analiz. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS) Volume 4 (Issue 2)*, 415-506.
- Barthes, R. (2009). *Göstergebilimsel Serüven, (Çev: M. Rifat ve S. Rifat)*,. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ceyhan, S. (2014). Yazılı Medyada Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinde Kullanılan Dilin Ve Görsellerin İncelenmesi. *Uzmanlık Tezi*. İstanbul: T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü.
- Çoban, B. (2009). Medya, Kamuoyu, İdeoloji. C. Bilgili, & N. Tan Akbulut içinde, *Kitle İletişimi ve Toplumsalın Üretimi* (s. 137-162). İstanbul: Beta Yayıncılık.
- Dudu, E., & Yıldırım, B. (2014). Farklı Yayın Politikalarına Sahip Gazetelerde Kadına Yönelik Şiddetin Sunumu. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*; 18 (3), 23-50.
- Easteala, P., Holland, K., & Judd, K. (2015). Enduring themes and silences in media portrayals of violence against women. *Women's Studies International Forum*; Volume 4, doi.org/10.1016/j.wsif.2014.10.015, 103-113.
- Geray, H. (2004). *Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş*. Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Güdekli, A., & Avcı, F. (2018). Toplumsal Cinsiyet Ve Medya İlişkisi: Yazılı Basında Kadına Şiddet Ve Kadın Cinayetleri Haberleri Üzerine Bir Analiz. *International Journal of Cultural and Social Studies (IntJCSS)*; 4:2, 476-506.
- Güneş, G., & Yıldırım, B. (2019). Cinsiyet Temelli Bir Savaş: Kadın Cinayetlerinin Medyada Temsili. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 30(3), 936-964.
- Hepkon, Z. (2017). Kadın Cinayetleri ve Medya: Emami el Rahmun Cinayeti Analizi. *MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi 1 (15)*, 142-153.
- İşliyen, F. Ş. (2015). Şiddet Haberlerindeki “Mağdur Kadın” Miti Üzerine Göstergebilimsel Bir İnceleme: “Habertürk Gazetesi Ş.E. Cinayeti Örneği”. *Global Media Journal TR Edition*, 6 (11), 478-496.
- Kaul, S., & College, S. (2016). Sexual Violence Against Women in India: The Role of Public Policy and Social Media in the Persistence of Sexually Violent Crimes. *Campus Only Senior Thesis*.

https://scholarship.claremont.edu/scripps_theses/739/.

Morgan, J., & Simons, M. (2018). Changing Media Coverage of Violence Against Women. *Journalism Studies*; 19; 8, 1202-1217.

Owusu-Addo, E., Owusu-Addo, S. B., Antoh, E. F., Sarpong, Y. A., Obeng-Okrah, K., & Annan, G. K. (2008). Ghanaian media coverage of violence against women and girls: implications for health promotion. *BMC Women's Health* 18:129 doi.org/10.1186/s12905-018-0621-1, 1-11.

Öztunç, M., & Büyükbakkal, A. C. (2018). Sakarya Yerel Basımında Çıkan Kadına Yönelik Şiddet Haberlerinin Farklı Boyutlarda İncelenmesi. *Turkish Studies*; 13/26, DOI: 10.7827/TurkishStudies.14346, 971-984.

Peltekoğlu, F. B., & Tozlu, E. (2017). Medya Yansımaları Ekseninde Kadına Şiddet Sorunsalı ve Halkla İlişkiler. *Marmara İletişim Dergisi*; 4: DOI: 10.17829/midr.20172833776, 1-20.

Rifat, M. (2009). *Göstergebilimin ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları.

Tekeli, E. S. (2016). Kadın Cinayetlerinin Haberleştirilmesi Bağlamında Medya Etiğini Yeniden Tartışmak: Habertürk Gazetesi Örneği. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi (AKAR)* 1:1, 129-142.